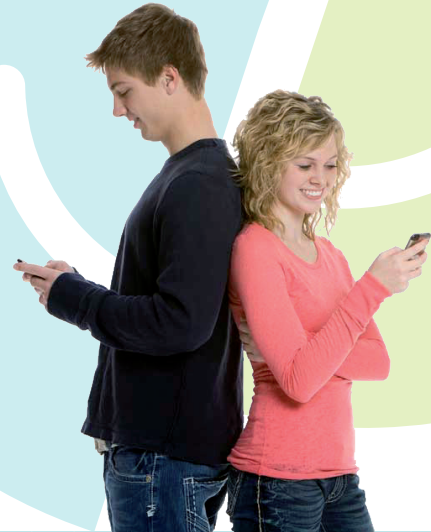

Η ΕΜΦΥΛΗ ΒΙΑ ΚΑΙ Η ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

Πρόγραμμα Log In:
Εργαστήρια “LOG IN” για την Έμφυλη Βία στα Νέα
Ηλεκτρονικά Μέσα Επικοινωνίας

Συντονιστής Προγράμματος:
Comune di Modena: www.comune.modena.it

Εταίροι του Προγράμματος:

- > Τοπική Αρχή της Μοντένα (Ιταλία): www.cddonna.it
- > Μεσογειακό Ινστιτούτο Μελετών Κοινωνικού Φύλου [MIGS] (Κύπρος):
www.medinstgenderstudies.org
- > Κέντρο Πληροφόρησης για Θέματα Γυναικών (Λιθουανία):
www.lygus.lt/mic
- > Σύνδεσμος για την Ελευθερία και Ισότητα των Φύλων (Ρουμανία): www.aleg-romania.eu

> Η ΕΜΦΥΛΗ ΒΙΑ ΚΑΙ Η ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

Αυτός ο οδηγός απευθύνεται ενήλικες (γονείς, εκπαιδευτικούς) και παρέχει οδηγίες για το πως να συζητάμε με τους/τις νέους/ες για ευαίσθητα θέματα, όπως είναι η έμφυλη βία, καθώς και ζητήματα σχετικά με την υπεύθυνη χρήση των νέων μέσων επικοινωνίας.

> ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «LOG IN» ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Ο γενικός στόχος του προγράμματος «LOG IN» είναι η πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας, προωθώντας ανάμεσα στους εφήβους την υπεύθυνη χρήση των κοινωνικών δικτύων και των νέων μέσων επικοινωνίας. Διεθνώς αποδεκτά δεδομένα σχετικά με τη βία με βάση το φύλο δεν είναι διαθέσιμα, ωστόσο, εκτιμάται ότι στην Ευρώπη το 20% έως 25% των γυναικών έχουν υποστεί βία τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια της ζωής τους.

Εδώ και αρκετά χρόνια έχει γίνει δεκτό ότι για να μπορεί να προληφθεί αποτελεσματικά το φαινόμενο της έμφυλης βίας, είναι απαραίτητη η προώθηση επικοινωνιακού διαλόγου ανάμεσα στα δύο φύλα και η εξάλειψη των

Με την στήριξη του
Προγράμματος Δάφνη
της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

στερεοτύπων με βάση το φύλο.

Για να επιτευχθεί αυτό, είναι σημαντικό να ξεκινήσουμε με την εμπλοκή των νέων, δεδομένου ότι μεταξύ των ηλικιών 14 και 18 οι νέοι/ες δημιουργούν τις πρώτες τους σχέσεις, και τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις ριζώνουν στη συμπεριφορά και τη στάση τους.

Το πρόγραμμα «LOG IN» δεν στοχεύει μόνο στην αντιμετώπιση του ρόλου των κοινωνικών δικτύων και των νέων μέσω επικοινωνίας στην προώθηση αρνητικών στερεοτύπων και των νέων μορφών έμφυλης βίας, αλλά επίσης, και πάνω απ' όλα, στο να εκμεταλλευτεί την ευκαιρία που επιτρέπει στους νέους να δημιουργήσουν σχέσεις και συνεργασίες με βάση τον διάλογο και τον αμοιβαίο σεβασμό.

2

> ΜΕΡΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΦΥΛΗ ΒΙΑ

Η «Σύμβαση του Συμβούλιου της Ευρώπης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας» (Κωνσταντινούπολη, 11 Μαΐου 2011) ορίζει:

- Τη «**Βία κατά των γυναικών**», ως παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και μια μορφή διακρίσεων κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένων όλων των πράξεων βίας λόγω φύλου που προκαλούν σωματική, σεξουαλική, ψυχολογική και οικονομική ζημία και πόνο, συμπεριλαμβανομένων των απειλών πραγματοποίησης τέτοιου είδους βίας, καταναγκασμού και αυθαίρετη στέρηση της ελευθερίας, στη δημόσια και στην ιδιωτική ζωή.

- Την «**Ενδοοικογενειακή βία**», ως όλες τις πράξεις βίας που συμβαίνουν στον πυρήνα της οικογένειας ή της οικογένειας ανάμεσα σε συζύγους, πρώην συζύγους ή συντρόφους, ανεξάρτητα από το αν ο θύτης μοιράζεται η έχει μοιραστεί στο παρελθόν, κατοικία με το θύμα.

- Το «**Κοινωνικό Φύλο**», ως το σύνολο συμπεριφορών, ρόλων, δραστηριοτήτων και χαρακτηριστικών - κοινωνικά κατασκευασμένα - που μια δεδομένη κοινωνία θεωρεί κατάλληλα για τους άνδρες και τις γυναίκες.

- Την «**Έμφυλη βία**», ως κάθε μορφή βίας εναντίον μιας γυναίκας, ή που πλήττει τις γυναίκες σε δυσανάλογο βαθμό.

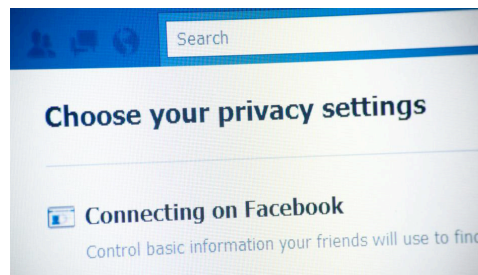
3

> Η ΕΧΕΜΥΘΕΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ: ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΧΡΗΣΤΕΣ ΤΟΥ ΙΝΤΕΡΝΕΤ

Μια δήλωση (ή επεξηγηματική σελίδα) έχει συσταθεί από τον Παροχέα Υπηρεσιών Διαδικτύου - συχνά ένα απλό απόσπασμα όρων χρήσης της ιστοσελίδας - που περιέχει πληροφορίες σχετικά με το πώς οι προσωπικές πληροφορίες που εισάγει ο χρήστης στην ιστοσελίδα κοινωνικής δικτύωσης μπορούν να χρησιμοποιηθούν, από ποιούς, και τι επιλογές έχει ο χρήστης για να αντικρούσει τέτοιες συμπεριφορές. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφτείτε τις παρακάτω ιστοσελίδες: www.pi.ac.cy/InternetSafety/, www.cyta.com.cy/faq-safe-internet/en, www.identifeye.org/, www.cyberethics.info.

- Όταν εισάγετε τα προσωπικά σας στοιχεία σε μια ιστοσελίδα κοινωνικής δικτύωσης χάνετε τον έλεγχο τους. Οι πληροφορίες μπορεί να καταχωρηθούν από όλες τις επαφές και τα μέλη των ομάδων στις οποίες ανήκετε. Μπορούν να επεξεργαστούν και να γίνει διανομή τους ακόμη και χρόνια αργότερα.
- Αν αποφασίσετε να κλείσετε/ αποχωρήσετε από μια ιστοσελίδα κοινωνικής δικτύωσης, το μόνο που μπορείτε να κάνετε είναι να απενεργοποιήσετε το προφίλ σας, δεν μπορείτε να το διαγράψετε. Οι πληροφορίες και το υλικό που έχετε βάλει στο διαδίκτυο μπορούν ωστόσο να διατηρούνται στους κεντρικούς υπολογιστές του παροχέα υπηρεσιών διαδικτύου (Αρχεία του Υπολογιστή).

- Είστε ο καλύτερος προστάτης της δικής σας ιδιωτικής ζωής. Σκεφτείτε προσεκτικά πριν να εισάγετε οποιαδήποτε πληροφορία στο διαδίκτυο που δεν θέλετε να πάει αλλού ή που μπορεί να χρησιμοποιηθεί εναντίον σας. Επομένως, είναι σημαντικό να δημιουργηθεί το προφίλ σας με τέτοιο τρόπο ώστε να εμποδιστεί ή να περιοριστεί η μετάδοση/μεταφορά των προσωπικών σας πληροφοριών, και είναι καλύτερα να μην εισάγετε προσωπικές ή ευαίσθητες πληροφορίες, όπως η διεύθυνση του σπιτιού σας ή ο αριθμός τηλεφώνου σας.
- Όταν βάζετε τις φωτογραφίες των φίλων ή ή των μελών της οικογένειάς σας στο διαδίκτυο, και βάζετε «ετικέτα» στην φωτογραφία (εισάγοντας τα ονόματά τους στις φωτογραφίες), ρωτήστε τον εαυτό σας αν παραβιάζεται την ιδιωτική ζωή τους με αυτό τον τρόπο. Εάν δεν είστε σίγουρος/η, ζητήστε την άδειά τους πρώτα.
- Προσοχή στα πλαστά προφίλ. Το μόνο που χρειάζεται είναι το όνομα, μια φωτογραφία και μερικές πληροφορίες για τη ζωή ενός ατόμου για να «αναλάβει» κάποιος την ταυτότητα ενός άλλου στο διαδίκτυο.

> ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

Τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (Facebook, MySpace, Twitter, LiveJournal, Badoo) είναι εικονικοί χώροι όπου οι άνθρωποι μπορούν να συναντιούνται και να ανταλλάσσουν φωτογραφίες, βίντεο, τις σκέψεις τους, διευθύνσεις φίλων και πολλά άλλα πράγματα μέσω του διαδικτύου. Είναι εργαλείο το οποίο δίνει την δυνατότητα στον καθένα να μοιραστεί πράγματα με πολλούς - είναι μια καταπληκτική μορφή επικοινωνίας. Χτίζουν ένα «εικονικό κοινωνικό δίκτυο», το οποίο δημιουργεί νέες και διαφορετικές σχέσεις, ακόμη κι αν ενέχουν κινδύνους για τα εν λόγω πρόσωπα.

6

Όταν συμμετέχετε σε ένα κοινωνικό δίκτυο επικοινωνίας θα πρέπει να δημιουργήσετε ένα προσωπικό προφίλ το οποίο περιλαμβάνει πληροφορίες για τον εαυτό σας, καθώς και πληροφορίες για τα χόμπι σας, τα προσωπικά σας ενδιαφέροντα και τις σχέσεις σας. Για να «ζωντανέψετε»/δραστηριοποιήσετε το κοινωνικό σας δίκτυο, μπορείτε να προσκαλέσετε τους φίλους σας να συμμετάσχουν, να αναζητήσετε άτομα στο διαδίκτυο με κοινά ενδιαφέροντα με σας και να μοιράζεστε κάθε είδους πληροφορίες με αυτούς. Αυτό δημιουργεί μια θεματική «κοινότητα» που φέρνει κοντά τους ανθρώπους με βάση τα ενδιαφέροντα τους, τα κοινά χαρακτηριστικά τους και εμπειρίες τους.

> FACEBOOK

Αυτό είναι χωρίς αμφιβολία το πιο δημοφιλές κοινωνικό δίκτυο επικοινωνίας στον κόσμο και το πιο γνωστό, και χρησιμοποιείται ευρέως από τους νέους.

7

> ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΣΤΟ FACEBOOK; ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ ΓΙΑ ΤΟ INTERNET

- **ΠΡΟΦΙΛ/ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ.** Το σύνολο των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και περιεχομένου που έχετε ανεβάσει στο κοινωνικό δίκτυο επικοινωνίας. Αυτό μπορεί να είναι μόνο το όνομα χρήστη που χρησιμοποιείται για τον εντοπισμό ενός χρήστη για πρόσβαση σε υπηρεσίες στο διαδίκτυο. Μόνο τα άτομα στο ίδιο δίκτυο ή άτομα τα οποία έχουν επιβεβαιωθεί ως «φίλοι» μπορούν να δουν τις προσωπικές πληροφορίες του προφίλ.

• **ΨΕΥΔΩΝΥΜΟ/ ΨΕΥΤΙΚΟ.** Απόκτηση μιας ψεύτικης ταυτότητας. Ένας χρήστης μπορεί να επιλέξει ένα φανταστικό όνομα ή ένα ψευδώνυμο ή να κλέψει τα στοιχεία ενός πραγματικού προσώπου. Κατά καιρούς η λέξη ψεύτικο χρησιμοποιείται για να υποδείξει μια ψευδή πληροφορία ή είδηση.

• **ΣΥΝΔΕΣΗ (LOG-IN)/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΑΥΤΟΥ ΜΟΥ.** Η απόκτηση πρόσβασης σε μια ιστοσελίδα ή μια υπηρεσία στο διαδίκτυο με όνομα χρήστη και με κωδικό πρόσβασης.

• **CHAT** - Υπηρεσία άμεσων μηνυμάτων. Το Chat στο διαδίκτυο μπορεί να περιορίζεται σε 2 άτομα ή μπορεί να περιλαμβάνει μεγάλες ομάδες χρηστών.

• **ΝΑ ΑΝΕΒΑΣΕΤΕ (UPLOAD),** περιεχόμενο και έγγραφα κάθε είδους (ήχου, βίντεο, κείμενα, φωτογραφίες) στο διαδίκτυο.

• **ΝΑ ΜΟΙΡΑΣΤΗΤΕ (SHARE),** το να μπορούν άλλοι χρήστες (είτε φίλοι είτε όχι) να αποκτήσουν πρόσβαση σε υλικό, είτε απευθείας στον υπολογιστή του χρήστη ή σε υλικό το οποίο το έχουν ανεβάσει στο διαδίκτυο.

• **ΠΑΡΑΤΣΟΥΚΑΙ.** Ένα ψευδώνυμο.

• **ΝΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΤΕ (POST).** Δημοσίευση ενός μηνύματος - δεν περιορίζεται αναγκαστικά μόνο σε κείμενο - είτε σε ένα φόρουμ στο διαδίκτυο είτε σε ιστοσελίδα.

• **ΝΑ ΚΑΤΕΒΑΣΕΤΕ (DOWNLOAD),** να αποθηκεύσετε έγγραφα από το διαδίκτυο στον υπολογιστή σας ή σε μια εξωτερική συσκευή μνήμης (όπως ένα USB).

• **ΝΑ ΒΑΛΕΤΕ ΕΤΙΚΕΤΑ (TAG),** να δώσετε μια εικονική ετικέτα σε ένα αρχείο ή μέρος ενός αρχείου (κείμενο, ήχο, βίντεο, φωτογραφία). Όσον αφορά τα κοινωνικά δίκτυα, συχνά λέγεται «έχετε ετικέτα (you've been tagged)» όταν κάποιος έχει συνδέσει το όνομά σας με ένα πρόσωπο σε μια φωτογραφία στο διαδίκτυο. Κατά συνέπεια αν κάποιος κάνει μια αναζήτηση του ονόματός σας, τα αποτελέσματα της αναζήτησης θα περιλαμβάνουν τη συγκεκριμένη φωτογραφία.

• **ΝΑ ΠΑΙΞΕΙΣ** ένα από τα πολλά διαδραστικά παιχνίδια στο διαδίκτυο.

• **CYBERBULLYING,** εκφοβισμός στο διαδίκτυο. Συχνά γίνεται με την δημοσίευση προσβλητικών βίντεο ή φωτογραφιών, ή με την παραβίαση της ψηφιακής ταυτότητας ενός προσώπου σε μια ιστοσελίδα κοινωνικού δικτύου. Αυτό γίνεται όλο και πιο συχνά ανάμεσα σε νέους.

• **CYBERSTALKING** (καταδίωξη στο διαδίκτυο), κακοποίηση ατόμου στο διαδίκτυο χρησιμοποιώντας ιστοσελίδες, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, GPS (Παγκόσμιο Σύστημα Εντοπισμού Θέσης), παρεμβατικό λογισμικό, ή οποιαδήποτε άλλα ηλεκτρονικά εργαλεία.

> ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ: ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥΣ

Η ανάπτυξη των κοινωνικών δικτύων έχει οδηγήσει αναπόφευκτα σε αλλαγές στο πώς οι άνθρωποι αλληλεπιδρούν κοινωνικά, και αυτές οι αλλαγές είναι τόσο θετικές όσο και αρνητικές. Πρόκειται για εργαλεία που δίνουν την εντύπωση ενός προσωπικού χώρου ή μιας μικρής κοινότητας, ενώ στην πραγματικότητα οι συναισθηματικές σχέσεις είναι φιλικές και προσωπικές. Οι κίνδυνοι συνδέονται σε μεγάλο βαθμό με την αλληλοεπικάλυψη μεταξύ ιδιωτικής ζωής και την αποκάλυψη και τη διαβίβαση αυστηρά προσωπικών πληροφοριών.

Κοινωνικά δίκτυα ΥΠΕΡ

- Είναι φθηνά, βολικά και πάντα στη διάθεσή σας,
- Η επικοινωνία γίνεται την ίδια ώρα, σε πραγματικό χρόνο,
- Καλύπτουν όλο τον πλανήτη,
- Προωθούν τις διαπροσωπικές σχέσεις.

Κοινωνικά δίκτυα ΚΑΤΑ

- Δημιουργούν εξάρτηση και απώλεια επαφής με τον πραγματικό κόσμο,
- Είναι εύκολο να δημιουργηθεί μια ψεύτικη ταυτότητα,
- Υπάρχει απώλεια ιδιωτικής ζωής,
- Το γεγονός ότι είσαι ανώνυμα στο διαδίκτυο ευνοεί υπερβολική και βίαιη συμπεριφορά.

> ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΙΛΑΜΕ ΜΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΣ;

Οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί είναι υπεύθυνοι για τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος που να ευνοεί τον διάλογο και την εποικοδομητική συζήτηση. Ορισμένες μεθοδολογικές προτάσεις:

Δημιουργήστε κλίμα το οποίο να παρέχει ενσυναίσθηση και προσφέρεται για ελεύθερο διάλογο, ένα κλίμα το οποίο διευκολύνει την επικοινωνία. Μην τους κρίνετε επειδή έχουν αμφιβολίες - όσο κοινότοπο ή λάθος μπορεί να φαίνεται σε σας - αλλά να αφήσετε τα να μιλήσουν ελεύθερα. Πάντα να ζητάτε τη γνώμη τους για πράγματα και θέματα, και να ακούτε τις απαντήσεις τους.

Αναζητήστε ευκαιρίες για διάλογο Πάντα να ακούτε τα παιδιά σας, και να δίνετε προσοχή σε αυτά χωρίς να αφήνετε άλλα πράγματα να σας αποσπάσουν την προσοχή ή να τους διακόψει την προσοχή τους. Μιλήστε με ειλικρίνεια στα παιδιά σας για ότι θέμα θέλουν να συζητήσουν, χωρίς να τους δημιουργήσετε ταμπού ή απαγορεύσεις.

Δείξτε ενδιαφέρον σε αυτά που τους ενδιαφέρουν, μιλήστε μαζί τους για αυτό που κάνουν στο διαδίκτυο, για το ποιοι είναι οι φίλοι τους, και προειδοποιήστε τους να μην αποδεχθούν φιλίες με ανθρώπους που είναι άγνωστοι σε αυτούς.

> ΜΕΡΙΚΕΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ: ΓΙΑ ΠΟΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΙΛΑΜΕ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΣ;

Τα αγόρια και τα κορίτσια δεν γεννιούνται γνωρίζοντας ποιες κοινωνικές συμπεριφορές είναι σωστές και ποιες λάθος. Ακριβώς όπως, όταν ήταν μικρά, εμείς τους διδάξαμε πώς να διασχίζουν το δρόμο ή πώς να αναγνωρίζουν προφανείς κινδύνους, θα πρέπει επίσης, στην εφηβεία, να τους διδάξουμε πώς να συμπεριφέρονται στις συναισθηματικές σχέσεις και στις φιλίες τους. Πρέπει να τους εκπαιδευσουμε σχετικά με την ποιότητα των διαπροσωπικών σχέσεων τους και την ανάγκη να σέβονται τους άλλους, έτσι προετοιμάζοντας τους να μπορούν να αναγνωρίσουν μικρά σημάδια που αποκρύπτουν μεγαλύτερα προβλήματα (όπως την υπερβολική ζήλια ή τη κτητικότητα, ή τον έλεγχο του τηλεφώνου ο ένας του άλλου, κλπ.).

> ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΦΥΛΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΦΥΛΟΥ

Κοινωνικό Φύλο

Ο όρος «κοινωνικό φύλο» αναφέρεται στους ρόλους και τις αρμοδιότητες που ανατίθενται σε άνδρες και γυναίκες από την κοινωνία. Τα αγόρια και τα κορίτσια δεν γεννιούνται γνωρίζοντας πώς θα πρέπει να φαίνονται, να ντύνονται, να μιλούν, να συμπεριφέρονται ή να σκέπτονται. Η κοινωνικοποίησή τους επηρεάζεται από τις οικογένειες τους, τους συμμαθητές/ριες τους, την κοινότητα, τους θεσμούς και τα μέσα ενημέρωσης. Οι ρόλοι των φύλων είναι πολιτιστικά αντικείμενα/κατασκευάσματα και όχι φυσικά φαινόμενα, τα οποία μπορούν και αλλάζουν με την πάροδο του χρόνου.

Βιολογικό Φύλο

Ο όρος «βιολογικό φύλο» αναφέρεται στα βιολογικά χαρακτηριστικά με τα οποία γεννιούνται οι άνδρες και οι γυναίκες. Αυτά είναι καθολικά χαρακτηριστικά, συνήθως μόνιμα: για παράδειγμα, οι άνδρες δεν μπορούν να θηλάσουν, οι γυναίκες έχουν περίοδο, κλπ.

> ΠΙΟ ΕΧΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΠΙΟ ΜΕ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΦΥΛΟ?

- Οι γυναίκες μπορούν να γεννήσουν, οι άνδρες δεν μπορούν
 κοινωνικό φύλο βιολογικό φύλο
- Τα αγόρια είναι καλύτερα στα μαθηματικά από τα κορίτσια
 κοινωνικό φύλο βιολογικό φύλο

Τι είναι υγιής σχέση ανάμεσα στα δύο φύλα;

Υγιής σχέση είναι εκείνη κατά την οποία δύο άνθρωποι μοιράζονται την εξουσία και λαμβάνουν αποφάσεις από κοινού. Μια υγιής σχέση βασίζεται στην εμπιστοσύνη, στη καλή επικοινωνία, συμφωνία και τον αμοιβαίο σεβασμό.

Τι είναι μια μη-υγιής σχέση ανάμεσα στα δύο φύλα;

Μια νοσηρή σχέση χαρακτηρίζεται από την ανισότητα μεταξύ των συντρόφων, στην οποία ένας ασκεί εξουσία πάνω στο άλλο. Τέτοιες σχέσεις χαρακτηρίζονται από απειλές, καταναγκασμό, και τη σωματική και ψυχολογική κακοποίηση.

- Οι γυναίκες μπορούν να θηλάσουν τα μωρά, οι άνδρες όχι
  - κοινωνικό φύλο βιολογικό φύλο
- Τα κορίτσια είναι σεμνά, όμορφα και ντροπαλά, τα αγόρια είναι δυνατά και σκληρά
  - κοινωνικό φύλο βιολογικό φύλο
- Τα κορίτσια χρειάζονται έναν καλό σύζυγο, τα αγόρια χρειάζονται μια καλή δουλειά
  - κοινωνικό φύλο βιολογικό φύλο
- Τα κορίτσια μπορούν να μείνουν έγκυες, οι άνδρες όχι
  - κοινωνικό φύλο βιολογικό φύλο

> ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΦΥΛΟ

14 Τα στερεότυπα είναι ένα σύνολο χαρακτηριστικών που συνδέονται με μια κατηγορία ή ομάδα ατόμων βάση περιορισμένης ή ανεπαρκούς γνώσης. Τα στερεότυπα των φύλων, είτε για τους άνδρες, είτε για τις γυναίκες, μπορεί να είναι τόσο αρνητικά όσο και θετικά. Πιο συχνά, οι άνδρες επιβάλλονται των στις γυναίκες. Τα θετικά χαρακτηριστικά των ανδρών έχουν προτεραιότητα έναντι αυτών των γυναικών, στους οποίους αρνητικά χαρακτηριστικά συνήθως αποδίδονται σε σύγκριση με το άλλο φύλο.

Για παράδειγμα, ένας άνδρας που μιλάει πολύ μπορεί να χαρακτηριστεί ως καλός ομιλητής; μια γυναίκα που μιλάει πολύ θα χαρακτηριστεί ως πολυλογού ή κουτσομπόλα.

Ένα κορίτσι που αλλάζει συντρόφους συχνά θεωρείται εύκολη, ένας άνδρας που έχει πολλά φλερτ θεωρείται πολύ μάγκκας και έμπειρος.

> ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΒΙΑ

Τι γνωρίζετε για την έμφυλη βία; Ξεχωρίστε τους μύθους (κοινοτοπίες) από τα δεδομένα (η αλήθεια).

Μύθοι

- Τα θύματα βίας είναι γενικά αδύναμα άτομα.
- Οι βίαιοι άνθρωποι είναι άνθρωποι που δεν μπορούν να ελέγξουν τον θυμό τους. Η βία είναι μια στιγμιαία απώλεια ελέγχου.
- Τα άτομα που δεν αναφέρουν περιστατικά βίας οπότε είναι τα θύματα, κατά βάθος θέλουν την βία να συνεχιστεί.
- Εάν κοροϊδέψεις κάποιον/α στο Facebook δεν είναι τόσο κακό όσο να του/της το κάνεις κατάμουτρα.
- Υπερβάλουν για την σοβαρότητα της σεξουαλικής παρενόχλησης. Οι περισσότερες περιπτώσεις λεγόμενης παρενόχλησης είναι ασήμαντες και αβλαβείς.
- Η κατάχρηση αλκοόλ και ναρκωτικών οδηγεί στη βία.
- Η βία στις προσωπικές σχέσεις είναι πιο συνηθισμένη ανάμεσα σε φτωχούς και αμόρφωτους ανθρώπους.
- Μερικές φορές τα κορίτσια βιώνουν σεξουαλική βία λόγω του τρόπου που ντύνονται και συμπεριφέρονται.

Δεδομένα

- Το κουτσομπολιό και η συμπεριφορά που ταπεινώνει είναι μορφές βίας.
- Η σωματική βία είναι εξίσου σοβαρή όσο η ψυχολογική βία.
- Η ζήλια δεν είναι ένδειξη ότι κάποιος σας αγαπά.
- Οι γυναίκες είναι πιο πιθανό να βιώσουν σεξουαλική βία από ένα άτομο που ξέρουν παρά από έναν άγνωστο.
- Ο εξαναγκασμός να κάνει σεξ ένα κορίτσι, ακόμη και αν το πρόσωπο που την εξαναγκάζει είναι ο φίλος της, είναι πάντα μορφή κακοποίησης.
- Η βία σε προσωπικές σχέσεις είναι εξίσου διαδεδομένη μεταξύ ενηλίκων, όπως είναι μεταξύ νέων.
- Ένας βιασμός μπορεί να συμβεί ακόμη και σε μια σταθερή σχέση ως ζευγάρι.

> ΠΩΣ ΧΡΗΣΙΠΟΙΟΥΝ ΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΟΙ ΝΕΟΙ;

Είναι σημαντικό τα αγόρια και τα κορίτσια να γνωρίζουν και να είναι εξοικειωμένοι/ες με τα θέματα έμφυλης βίας και των πολιτισμικών μηχανισμών που δημιουργούν και προωθούν τη βία. Πρέπει να γνωρίζουν κιάλας τον ρόλο που διαδραματίζουν οι νέες τεχνολογίες και τα κοινωνικά δίκτυα για την εξάπλωση των στερεοτύπων των φύλων, της βίας στις διαπροσωπικές σχέσεις, και την έλλειψη σεβασμού για τα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια των άλλων.

> ΩΣ ΓΟΝΕΙΣ, ΕΧΕΤΕ ΡΩΤΗΣΕΙ ΠΟΤΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΑΣ ...;

Έχετε συνδεθεί ποτέ στο Internet μαζί με τα παιδιά σας; Ξέρετε σε ποιές ομάδες ή δίκτυα ανήκουν;

Υποκινούν ή στηρίζουν την βία, τα τραγούδια και τα βίντεο που τα παιδιά ακούνε και παρακολουθούν;

Είναι προσεκτικοί σχετικά με την ιδιωτική τους ζωή και αυτή των φίλων τους;

Τι είδους μήνυμα έχετε δει στα νέα μέσα επικοινωνίας που υποκινούν τις διακρίσεις, υποστηρίζουν τα στερεότυπα και προωθούν την βία;

Έχετε ρωτήσει ποτέ αν έχουν δεχτεί παρενόχληση ή εκφοβισμό στο διαδίκτυο ή εάν έχουν συμμετάσχει σε τέτοιες δραστηριότητες;

Τι αφίσες έχουν στους τοίχους τους; Ποιοι είναι οι ήρωες / ηρωίδες τους;

Τι είδους μηνύματα βάζουν/ διαδίδουν στο Facebook ή άλλα κοινωνικά δίκτυα; Είναι θετικά μηνύματα, ή μήπως κρύβουν στερεότυπα και προκαταλήψεις; Μήπως υποκινούν ή αφήνουν ατιμώρητη την βία;

Ζητούν άδεια πριν δημοσιεύσουν φωτογραφίες άλλων ατόμων;

Χρησιμοποιούν το Facebook για να προωθήσουν δημόσιες εκστρατείες και πρωτοβουλίες;

ΠΡΟΣΘΕΤΟ ΥΛΙΚΟ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Στοιχεία σχετικά με τη χρήση από τους νέους των κοινωνικών δικτύων (ηλικία πρόσβασης).

Στην ηλικιακή ομάδα των 9-16, τα παιδιά ήταν κατά μέσον όρο 10 χρονών όταν χρησιμοποίησαν για πρώτη φορά το διαδίκτυο, θέτοντας τα παιδιά της Κύπρου από τα πιο μεγάλα σε ηλικία στην Ευρώπη, όταν συνδέονται για πρώτη φορά στο διαδίκτυο.

70% μπαίνουν στο διαδίκτυο καθημερινά ή σχεδόν καθημερινά, το 26% το χρησιμοποιεί μία ή δύο φορές την εβδομάδα, και το μόλις 4% μπαίνει στο διαδίκτυο λιγότερο συχνά.

Ο μέσος χρόνος που αφιερώνουν στο διαδίκτυο στην Κύπρο τα παιδιά ηλικίας 9-16 είναι λίγο πάνω από μιάμιση ώρα την ημέρα (104 λεπτά), ένας αριθμός ο οποίος είναι πιο μεγάλος από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο (88 λεπτά).

Η Κύπρος ακόμη δεν έχει υπογράψει την «Σύμβαση για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας» του Συμβούλιου της Ευρώπης.

Στην Κύπρο εκτιμάται ότι τουλάχιστον 28% των γυναικών έχουν αναφέρει ότι αντιμετώπισαν σεξουαλική ή σωματική, ή ψυχολογική βία (National Research Extent, Frequency, Nature and Consequences of Domestic Violence against Women in Cyprus, 2012). Κύπρος

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Δείκτη για το Χάσμα Μεταξύ των Φύλων του 2013 του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, στο οποίο μετρήθηκαν οι ανισότητες όσον αφορά την πρόσβαση στο σύστημα υγείας και την εκπαίδευση και η συμμετοχή στην οικονομική και πολιτική ζωή σχετικά με το φύλο, η Κύπρος βρίσκεται στην 79η θέση.

ΕΠΑΦΕΣ

Μεσογειακό Ινστιτούτο Μελετών
Κοινωνικού Φύλου (MIGS)
46 Λεωφόρος Μακεδονίτισσας
Τ.Κ 24005
Λευκωσία 1703
Κύπρος
Τηλ: +357 2235 2311 (ext.2226/2211)
Φάξ: +357 2235 3682
Email: info@medinstgenderstudies.org
Ιστοσελίδα: www.medinstgenderstudies.org

Το CyberEthics /Κυπριακό Κέντρο
Ασφαλούς Διαδικτύου
Γραμμή Καταγγελιών:
Τηλ: 22674747
Email: reports@cyberethics.info
Γραμμή Βοήθειας:
Τηλ: 70000116
Email: helpline@cyberethics.info
Καταγγελία Παράνομου Περιεχομένου
Website: <http://www.cyberethics.info>

Τομέας Πρόληψης Οργανισμού
Νεολαίας Κύπρου
Γραμμή Επικοινωνίας, Στήριξης και
Συμβουλευτικής και Συμβουλευτική
Μέσω Διαδικτύου
Τηλ: 1410
Συμβουλευτική Μέσω Διαδικτύου που
προσφέρεται μέσω του ιστότοπου [www.
preventionsection.org.cy/symvouleftiki.asp](http://www.preventionsection.org.cy/symvouleftiki.asp)

Κυπριακός Σύνδεσμος Οικογενειακού
Προγραμματισμού Εξέκια Παπαιωάννου 27
Τ.Θ.25706, 1311
Τηλ: 22751093
Γραμμή Βοήθειας: 1455
Φαξ: 22757495
Email: info@cfpa.org.cy
Website: www.cyfamplan.org

Σύνδεσμος για την Πρόληψη
και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια
Γραμμή Βοήθειας: 1440
Email: domviolence@cablenet.com.cy
Website: www.domviolence.org.cy

Η δημοσίευση αυτή έχει παραχθεί με την οικονομική υποστήριξη του Προγράμματος Δάφνη ΙΙΙ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα περιεχόμενα αυτής της έκδοσης αποτελούν αποκλειστική ευθύνη των συγγραφέων και δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ότι αντικατοπτρίζουν τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.